

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KFIL/bcdKm2-J/22
Názov predmetu	kritické myslenie 2: argumentácia
Rozsah	1P + 1S
Počet kreditov	6
Vyučujúci	prof. RNDr. Peter Sýkora, PhD. (prednášajúci), PhDr. Jozef Lenč, PhD., univ. doc. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na seminároch. Študent môže mať absenciu maximálne dvakrát počas semestra, v opačnom prípade sa nemôže zúčastniť záverečného hodnotenia. Záverečné hodnotenie študenta je podmienené včasným vypracovaním a tiež úspešnou obhajobou seminárnej práce, v rozsahu 5-7 strán, v ktorej je potrebné prezentovať, analyzovať a zhodnotiť ľubovoľne zvolený argument z ľubovoľnej oblasti nášho života (ktorý však bol niekde oficiálne publikovaný).

Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):

A (100 – 92), B (91 – 83), C (82 – 74), D (73 – 65), E (64 – 56), Fx (55 a menej).

Priebežné hodnotenie

Priebežné hodnotenie je za aktívnu účasť študenta na seminároch. Študent môže mať absenciu maximálne dvakrát počas semestra, v opačnom prípade sa nemôže zúčastniť záverečného hodnotenia.

Záverečné hodnotenie

Záverečné hodnotenie študenta je podmienené včasným vypracovaním a tiež úspešnou obhajobou seminárnej práce, v rozsahu 5-7 strán, v ktorej je potrebné prezentovať, analyzovať a zhodnotiť ľubovoľne zvolený argument z ľubovoľnej oblasti nášho života (ktorý však bol niekde oficiálne publikovaný).

Výsledky vzdelávania

1. Vedomosti: študenti získajú základné poznatky z teórie argumentácie a kritického myslenia. S dôrazom na skutočnú rolu (deduktívnych a induktívnych) argumentov v našej normálnej komunikácii nebude do popredia postavený záujem o formálne aspekty argumentácie, ale študenti si vytvoria praktické návyky pri práci s argumentmi.
2. Zručnosti: absolvovaním predmetu študenti nadobudnú komunikačné zručnosti, ktoré im umožnia primeraným spôsobom sa ústne vyjadrovať v podobných situáciách.
3. Profesijné kompetencie: absolventi predmetu dokážu analyticky uvažovať, diskutovať, argumentovať, osvoja si aj schopnosti vytvárať súvislý odborný text.
4. Prenositel'né kompetencie: absolventi budú vedieť zhromažďovať informácie určitého druhu, triediť ich a následne prezentovať systematickým a usporiadaným spôsobom za určitým účelom. Zároveň sa naučia prijímať kritiku a adekvátne na ňu reagovať.

Stručná osnova predmetu

Prednášky:

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- kritické a nekritické myslenie, hodnotové postoje a dilemy ako predpoklady argumentov
- zložky, z ktorých sa skladajú argumenty: termíny, pojmy
- zložky, z ktorých sa skladajú argumenty: výroky, súdy
- platný argument ako mechanizmus, v ktorom zložky fungujú korektne, neplatný argument (?)
- deduktívny argument: problémy s kruhovosťou, platné usudzovanie ako proces alebo akt (?)
- dve funkcie dedukcie v reči: vysvetľovanie a presvedčanie, dôsledky pre teóriu argumentácie
- indukcia, problém spoľahlivosti záveru, kontext objavu a zdôvodňovania, pravdepodobnosť
- štyri podmienky pre ideálny argument, napätie medzi platnosťou a rétorickou presvedčivosťou
- tri podmienky pre argument, ktorý by mal niečo naozaj dokazovať
- najčastejšie chyby pri argumentovaní
- záverečné zhrnutie, kritické myslenie ako stredná cesta medzi dogmatizmom a skepticizmom

Semináre:

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- Eutyfrón, úvod F. Novotného
- Eutyfrón, I, 2a – I, 7b, identifikácia téz ako zložiek argumentu
- Eutyfrón, I, 7e – I, 15e, identifikácia argumentačnej línie
- Eutyfrón, analýza H. May
- kritická reflexia Sokratovej argumentácie
- Argumenty filozofickej logiky, kap. IV., Argument
- Ako správne argumentovať, kritické myslenie, ideálny argument
- Ako správne argumentovať, rekonštrukcia argumentu
- Ako správne argumentovať, ako uviesť protipríklad k téze alebo argumentu
- Ako správne argumentovať, stanovisko a argumentačná stratégia
- záverečné zhrnutie

Sylabus predmetu

Prednášky:

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- kritické a nekritické myslenie, hodnotové postoje a dilemy ako predpoklady argumentov
- zložky, z ktorých sa skladajú argumenty: termíny, pojmy
- zložky, z ktorých sa skladajú argumenty: výroky, súdy
- platný argument ako mechanizmus, v ktorom zložky fungujú korektne, neplatný argument (?)
- deduktívny argument: problémy s kruhovosťou, platné usudzovanie ako proces alebo akt (?)
- dve funkcie dedukcie v reči: vysvetľovanie a presvedčanie, dôsledky pre teóriu argumentácie
- indukcia, problém spoľahlivosti záveru, kontext objavu a zdôvodňovania, pravdepodobnosť
- štyri podmienky pre ideálny argument, napätie medzi platnosťou a rétorickou presvedčivosťou
- tri podmienky pre argument, ktorý by mal niečo naozaj dokazovať
- najčastejšie chyby pri argumentovaní
- záverečné zhrnutie, kritické myslenie ako stredná cesta medzi dogmatizmom a skepticizmom

Semináre:

- úvod, základné informácie o podmienkach absolvovania predmetu a dátumoch
- Eutyfrón, úvod F. Novotného
- Eutyfrón, I, 2a – I, 7b, identifikácia téz ako zložiek argumentu
- Eutyfrón, I, 7e – I, 15e, identifikácia argumentačnej línie
- Eutyfrón, analýza H. May
- kritická reflexia Sokratovej argumentácie
- Argumenty filozofickej logiky, kap. IV., Argument

- Ako správne argumentovať, kritické myslenie, ideálny argument
- Ako správne argumentovať, rekonštrukcia argumentu
- Ako správne argumentovať, ako uviesť protipríklad k téze alebo argumentu
- Ako správne argumentovať, stanovisko a argumentačná stratégia
- záverečné zhrnutie

Odporúčaná literatúra

SCHMIDT, M., ŠEDÍK, M. TALIGA, M. 2018. Ako správne argumentovať, písať a diskutovať. Banská Bystrica: UMB, 140 s. ISBN 9-788055-714769.

KOLÁŘ, P. 1999. Argumenty filosofické logiky. Praha: FILOSOFIA, s. 69-88. ISBN 80-7007-121-4.

PRIEST, G. 2006. Logic. A Very Short Introduction. Oxford: Oxford University Press, 128 s. ISBN 0-19-568262-1.

PLATÓN. 1994. Euthyfrón, Obrana Sókrata, Kritón. Praha: OIKOYMENH, s. 7-33. ISBN 80-85241-37-4.

MAY, H. 2006. Sokrates. Bratislava: VYDAVATEĽSTVO PT, 107 s. ISBN 80-89218-01-6. ČANA, T. 2008. Logomachia. Pusté Úľany: Schola Philosophica, 127 s. ISBN 978-80-969823-4-9. ČANA, T. 2020. O pôvode pravidiel. Wittgenstein a jeho kritici. Trnava: Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 138 s. ISBN 978-80-572-0040-6.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský, český, anglický jazyk

Poznámky

časová záťaž študenta: 180 hodín, z toho:

Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín

samoštúdium: 156 hodín